KINNITATUD
sotsiaalkaitseministri 24.03.2025. a
käskkirjaga nr 31

MUUDETUD sotsiaalministri 26.06.2026. a
käskkirjaga nr 66

Šveitsi-Eesti koostööprogrammi programmikomponendi „Sotsiaalvaldkonna spetsialistide tasemeõppe ja kvalifikatsiooni kaasajastamine ning koolitus- ja tugisüsteemi arendamine“ tegevuste rakendamise tingimused

Tegevuste elluviimise ja kulude abikõlblikkuse periood
01.06.2024–31.05.2028

Elluviija
Sotsiaalministeerium (laste ja perede osakond ning hoolekande osakond)

Partnerid
Sotsiaalkindlustusamet
Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioon
Valgamaa Kutseõppekeskus [alates 01.05.2026]
Haapsalu Kutsehariduskeskus [alates 01.05.2026]
Järvamaa Rakenduslik Kolledž [alates 01.05.2026]
Kuressaare Ametikool [alates 01.05.2026]
Tartu Tervishoiu Kõrgkool [alates 01.05.2026]
Tallinna Tehnikakõrgkool [alates 01.05.2026]
Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž [alates 01.05.2026]
Tallinna Ülikool [alates 01.05.2026]

Programmikomponendi operaator (PKO)
Sotsiaalministeerium (välisvahendite osakond)

Programmioperaator (PO)
Kultuuriministeerium

Riiklik koordineerimisüksus
Riigi Tugiteenuste Keskus

SISUKORD

1. Reguleerimisala ja seosed Eesti riigi eesmärkidega 3
2. Toetuse andmise eesmärk ja toetatavad tegevused 4
3. Riigiabi 6
4. Näitajad 7
5. Kulude abikõlblikkuse periood 8
6. Programmikomponendi tegevuste eelarve 8
7. Kulude abikõlblikkuse üldpõhimõtted ja tingimused 9
8. Toetuse maksmise tingimused ja kord 10
9. Elluviija ja partneri kohustused 11
10. Elluviija ja partneri õigused 13
11. Aruandlus 13
12. TAT muutmine 14
13. Finantskorrektsiooni tegemise ja toetuse tagastamise alused ja kord 15
14. Vaidluste lahendamine 15

1. Reguleerimisala ja seosed Eesti riigi eesmärkidega

Käskkirjaga reguleeritakse perioodil 01.06.2024–31.05.2028 ellu viidava Šveitsi-Eesti koostööprogrammi toetusmeetme „Sotsiaalse kaasatuse toetamine“ programmikomponendi „Sotsiaalvaldkonna spetsialistide tasemeõppe ja kvalifikatsiooni kaasajastamine ning koolitus- ja tugisüsteemi arendamine“ tegevuste rakendamise tingimusi (edaspidi *toetuse andmise tingimused* või *TAT*).

1.1. Seosed Euroopa Liidu ja Eesti riigi eesmärkidega

Toetuse andmine aitab kaasa „Heaolu arengukava 2023–2030“[1] eesmärkide saavutamisele ning panustab otseselt arengukava alaeesmärkidesse 1 ja 4, mis on seotud vastavalt laste ja perede toetamise ning sotsiaalhoolekande korraldusega.

„Heaolu arengukava 2023–2030“ alaeesmärk 4 seab sotsiaalhoolekande korralduse puhul sihiks sotsiaalvaldkonna vajadustele vastava tööjõu tagamise, pädevuse suurendamise ja sotsiaaltöö väärtustamise. Eesmärgi saavutamiseks tuleb kaardistada sotsiaalvaldkonna ametialadel vajalikud teadmised ja oskused, kaasajastada valdkonna kutsestandardid, arendada sotsiaalvaldkonna täiendus- ja tasemeõpet ning koolitussüsteemi, täpsustada õppekavade ja õppe sisu, parandada valdkonnas tegutsevate juhtide teadmisi ja oskusi ning väärtustada sotsiaalvaldkonna erialasid ühiskonnas laiemalt. Tegevused on seotud Eesti riigi aastate 2024–2027 eelarvestrateegia heaolu tulemusvaldkonna sotsiaalhoolekande programmi meetmega 1.1 „Iseseisvat toimetulekut toetavate kvaliteetsete hoolekandeteenuste, toetuste ja abi tagamine“ ning toetavad meetmega hõlmatud tegevuse 1.1.1 „Pikaajalise hoolduse poliitika kujundamine, KOV võimestamine“ elluviimist.

Rahvastiku vananemine ja ootused sotsiaalteenuste kvaliteedile nii sotsiaalpoliitikas kui ka sotsiaalteenuse kasutaja poolt nõuavad töötajate arvu ja oskuste suurendamist. OSKA 2021 raport[2] toob välja valdkonna suurimad murekohad: kvalifitseeritud tööjõu nappus ja teenuste kvaliteedi parandamine piiratud ressurssidega. Ettepanekud hõlmavad töötajate üldoskuste arendamist, teenuste kvaliteedikriteeriumide kehtestamist, tasemeõppe sidumist ametipõhiste oskustega, süsteemset lähenemist täienduskoolitustele, valdkonnas töötamise väärtustamist ja toetavate meetmete loomist võõrtööjõu kaasamiseks.

„Heaolu arengukava 2023–2030“ alaeesmärgi 1 kohaselt on üheks laste ja perede toetamise meetmeks lastekaitsekorralduse uuendamine abivajavatele lastele tõhusa ja eesmärgipärase abi tagamiseks. Tegemist on kompleksse tegevussuunaga, mille olulisteks osadeks on muu hulgas lastekaitsetöötajate tasemehariduse, riikliku täienduskoolituse ja kutse andmise süsteemi kaasajastamine ning lastekaitsetöötajatele motiveeriva ja nende heaolu toetavate töötingimuste tagamine. Arengukava tegevused on seotud Eesti riigi aastate 2024–2027 eelarvestrateegia heaolu tulemusvaldkonna laste ja perede programmi meetmega 1.2 „Laste ja perede heaolu ning vägivallaohvrite õiguste tagamine toimiva lastekaitse- ja ohvriabisüsteemi kaudu“ ning toetavad sellega hõlmatud tegevuse 1.2.2 „Lapsi ja peresid toetavate meetmete arendamine ja pakkumine“ elluviimist.

Arengukava eesmärkide elluviimiseks valmis 2023. aastal Sotsiaalministeeriumis lastekaitseseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu väljatöötamise kavatsus[3] laste heaolu suurendamiseks (edaspidi *laste heaolu VTK*), mis rõhutab muu hulgas vajadust töötada välja ja teha kättesaadavaks sidus ja kohustuslik täienduskoolitus- ja mentorlussüsteem lastekaitsetöötajatele. Laste heaolu VTK kohaselt on vaja uuendada ja kaasajastada sotsiaaltöö õppekavasid, sealhulgas panna suuremat rõhku ümber- ja täiendusõppeprogrammidele, et olla paindlik tööjõuturu muutlikkuse suhtes. Samuti on vaja ümber kujundada täienduskoolitussüsteem ning luua selgemad seosed tasemehariduse, täiendusõppe ja kutse andmise süsteemi vahel. Lisaks on oluline tagada lastekaitsetöötajatele tööalase tugisüsteemi

[1] Heaolu arengukava 2023–2030.pdf.
[2] Sotsiaaltöö | OSKA uuringud.
[3] https://eelnoud.valitsus.ee/main/mount/docList/63005645-d389-4ddf-a5d2-1b6dac7169d9.

olemasolu.

„Sidusa Eesti arengukava 2021–2030“[4] eesmärk on muuta Eesti järgmisel kümnendil senisest sidusamaks ja kaasavamaks ühiskonnaks. Toetuse andmine aitab kaasa arengukava alaeesmärgi 1 „Kohanemist ja lõimumist toetav Eesti“ täitmisele. Alaeesmärki panustamiseks on vaja tasemehariduse ja täiendusõppe sisu uuendamise kaudu suurendada sotsiaalvaldkonna töötajate teadlikkust ja oskusi teise keele- ja kultuuritaustaga inimestega töötamisel ning toetada nende siirdumist sotsiaalvaldkonna tööturule.

Tegevuste rakendamisel lähtutakse:
- Eesti Vabariigi valitsuse ja Šveitsi Liidunõukogu vahelise Euroopa Liidus majanduslike ja sotsiaalsete erinevuste vähendamiseks Euroopa Liidu valitud liikmesriikidele mõeldud Šveitsi teise toetuse rakendamise raamkokkuleppest ja selle lisast;
- Euroopa Liidus majanduslike ja sotsiaalsete erinevuste vähendamiseks Euroopa Liidu valitud liikmesriikidele mõeldud Šveitsi teise toetuse rakendamise regulatsioonist (edaspidi *Šveitsi regulatsioon*);
- Šveitsi Arengu- ja Koostööameti ning riikliku koordineerimisüksuse vahel 31. mail 2024 sõlmitud toetusmeetme lepingust ja selle lisadest;
- Vabariigi Valitsuse 1. augusti 2024. a määrusest nr 49 „Aastatel 2022–2029 Šveitsi-Eesti koostööprogrammi toetuse kasutamise tingimused ja kord“ (edaspidi *koostööprogrammi määrus*);
- riikliku koordineerimisüksuse ja Kultuuriministeeriumi vahel 19. novembril 2024 sõlmitud toetusmeetme rakendamise lepingust;
- Šveitsi koostatud teavitus- ja teabekäsiraamatust.

Tegevuste rakendamisel lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

Seksuaalse ärakasutamise, kuritarvitamise ja ahistamisega ei lepita. Rakendatakse kõiki mõistlikke ja piisavaid meetmeid, et vältida koostööprogrammiga seotud isikute seksuaalset ärakasutamist, kuritarvitamist ja ahistamist koostööprogrammiga seotud asutuste töötajate poolt.

Tegevuste rakendamisel juhindutakse sotsiaalse kaasatuse põhimõttest ja püüeldakse keskkonnasäästlike lahenduste kasutamisele.

2. Toetuse andmise eesmärk ja toetatavad tegevused

TAT eesmärk on tagada kvaliteetsete sotsiaal- ja lastekaitseteenuste osutamine, keskendudes sotsiaalvaldkonna töötajate[5] võimestamisele.

Valdkonna töötajate väljaõpet kaasajastatakse, uuendades kutse- ja kõrghariduse ning täienduskoolituste õppekavasid ning õppeasutused alustavad uuendatud õppekavade alusel hariduse pakkumist. Kõrgharidust eeldavate sotsiaalvaldkonna töötajate teadmiste ja oskuste suurendamiseks töötatakse välja erialaseid oskusi toetavad ümber- ja täiendusõppeprogrammid. Lisaks arendatakse valdkonna spetsialistide töökohapõhise toetamise süsteemi, toetatakse sisserännanute siirdumist sotsiaalvaldkonna tööturule ning viiakse ellu mainekujunduslikke tegevusi, mis kõik on suunatud tööjõupuuduses olevate sotsiaalvaldkonna erialade populariseerimisele.

Alljärgnevalt välja toodud tegevused moodustavad koosmõjus ühtse sotsiaalvaldkonna tööjõu väljaõppe-, arengu- ja tugisüsteemi.

Tegevuste detailne kirjeldus esitatakse aastapõhises tegevuskavas.

[4] Sidusa Eesti arengukava 2030.pdf.
[5] Sotsiaalvaldkonna töötajate all on mõeldud laiemalt erinevatel ametialadel sotsiaalvaldkonnas töötavaid inimesi, kes töötavad nii laste kui täiskasvanutega.

2.1. Sotsiaalvaldkonna töötajate erialase väljaõppe kaasajastamine ja valdkonnas töötamise populariseerimine

2.1.1. Tegevuse eesmärk

Tegevuse eesmärk on tagada sotsiaalvaldkonna töötajatele kaasaegne väljaõpe, mis vastab töötajate ja tööturu vajadustele.

2.1.2. Tegevuse sisu

Tegevuse raames analüüsitakse sotsiaalvaldkonna töötajate ja teenuste kvalifikatsiooninõudeid ning nende muutmise vajadust, võrreldakse rahvusvaheliste kogemuste sobivust ja analüüsitakse nende Eesti kultuuriruumi kohandamise vajadust, kaardistatakse ootused sektori töötajate tasemeharidusele (kutse- ja kõrgharidus) ja täienduskoolitustele ning uuendatakse kõrg- ja kutsehariduse õppekavasid (sotsiaaltöö, lastekaitse, hooldustöötaja ja tegevusjuhendaja), arvestades tööturu vajadusi ja tulevikuoskusi. Teenuste kvaliteedi tagamiseks vajalikud töötajate kvalifikatsiooni nõuded ja nendega seotud teadmised ja oskused seotakse otseselt sotsiaalvaldkonna töötajate väljaõppega. Luuakse innovaatilised õppevahendid, et pakkuda valdkonna töötajatele kaasaegsetele vajadustele vastavat taseme- ja täiendusõpet. [partneriks kaasatud koolide õppekavade uuendamine alates 01.05.2026]

Tulenevalt sotsiaalsektori tööjõupuudusest ja viimastel aastatel toimunud suurenenud sisserändest võetakse tegevuste kujundamisel arvesse ka võimalust kaasata rändetaustaga inimesed valdkonna teenuste osutamisse. Kuna sotsiaalteenuste klientideks satuvad üha enam ka rändetaustaga inimesed, arvestatakse sotsiaalvaldkonna töötajate teadmiste ja oskuste kaardistamisel ja neile väljaõppe pakkumisel ka muu keele- ja kultuuritaustaga inimeste toetamise vajadust.

Lisaks töötatakse välja ja viiakse ellu sotsiaalvaldkonna ametialade populariseerimiseks ja positiivseks mainekujunduseks vajalikud tegevused, et soodustada töötajate siirdumist valdkonna tööjõuturule.

2.1.3. Tegevuse tulemus

Tegevuse tulemusena on välja töötatud sotsiaalvaldkonna töötajate ametipõhised kompetentsimudelid ning uuendatud sotsiaalvaldkonna 5 kõrghariduse ja 5 kutsehariduse õppekava. Tööjõupuuduse vähendamiseks on loodud toetavad meetmed, mis aitavad integreerida valdkonda tööjõudu, sealhulgas rändetaustaga inimesi. Valdkonna populariseerimiseks on ellu viidud tegevused, et luua valdkonnast positiivne kuvand. [partneriks kaasatud koolide õppekavade uuendamine alates 01.05.2026]

2.1.4. Sihtrühm

Sotsiaalvaldkonna töötajad ja potentsiaalsed töötajad ning rändetaustaga inimesed

2.1.5. Tegevuse elluviija

Sotsiaalministeerium

2.1.6. Partnerid

Sotsiaalkindlustusamet, Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioon, Valgamaa Kutseõppekeskus, Haapsalu Kutsehariduskeskus, Järvamaa Rakenduslik Kolledž, Kuressaare Ametikool, Tartu Tervishoiu Kõrgkool, Tallinna Tehnikakõrgkool, Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž, Tallinna Ülikool. [partneriks kaasatud koolid alates 01.05.2026]

2.2. Koolitus- ja tugisüsteemi arendamine

2.2.1. Tegevuse eesmärk

Tegevuse eesmärk on arendada välja täienduskoolitus- ja tugisüsteem sotsiaalvaldkonna töötajatele, et vähendada tööjõu voolavust, soodustada tööheaolu paranemist ja toetada kvaliteetsete teenuste pakkumist.

2.2.2. Tegevuse sisu

Tegevuste käigus luuakse sotsiaalvaldkonnale ühtsetel alustel toimiv täienduskoolitussüsteem, mis aitab tagada teenuste kvaliteedi ja tööks vajalikud oskused. Ümber- ja täiendusõppeprogrammide loomisega soodustatakse teistel erialadel tasemehariduse omandanute siirdumist sotsiaalvaldkonna tööturule või senise erialaõppe järel uute ja spetsialiseeritud teadmiste omandamist. Tööjõu voolavuse vähendamiseks ja töötingimuste parandamiseks arendatakse välja töökohapõhine tugisüsteem. Täienduskoolitussüsteemi ja tugisüsteemi arendamisel arvestatakse ka muu keele- ja kultuuritaustaga inimeste toetamise vajadust.

2.2.3. Tegevuse tulemus

Tegevuse tulemusena on välja töötatud täienduskoolitussüsteem ja täienduskoolitusmoodulid valdkonna töötajate järjepidevate teadmiste ja oskuste arendamiseks, mitmekesistatud valdkonnas tööle asumise võimalusi ning arendatud valdkonna töötajate teadmisi ja oskusi, samuti on loodud sotsiaalvaldkonna töötajate tugisüsteem ning võetud kasutusele tööheaolu hoidmise meetodid ja tehnikad.

2.2.4. Sihtrühm

Sotsiaalvaldkonna töötajad

2.2.5. Tegevuse elluviija

Sotsiaalministeerium

2.2.6. Partnerid

Sotsiaalkindlustusamet ja Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioon

3. Riigiabi

TAT raames antav toetus ei ole riigiabi.

4. Näitajad

Elluviija raporteerib kõigi näitajate edenemist programmioperaatori loodud ühistöö e-keskkonnas üks kord aastas vastavalt punktile 10.2.

Näitaja tüüp ja kood vastavalt toetusmeetme lepingule[6]	Näitaja nimetus ja mõõtühik	Algtase	Sihttase (2028)	Selgitav teave
Väljundnäitaja OPI 2.1–2.2	Uuendatud ja kinnitatud sotsiaalvaldkonna õppekavade arv	0	5	Kaardistatud ja uuendatud on vähemalt kaks kõrghariduse õppekava ja kolm kutsehariduse õppekava.
Väljundnäitaja OPI 2.3	Uuendatud õppekavade järgi avatud õpilaste vastuvõtt	0	85% uuendatud õppekavadest	Õpilaste vastuvõtt on toimunud vähemalt nelja uuendatud õppekava puhul.
Väljundnäitaja OPI 2.4–2.7	Sotsiaalvaldkonna erialade mainekampaania käsikäes positiivsete muutuste esiletoomisega õpingutes ja töökeskkonnas	0	1	Kampaania sihtrühm on välja valitud, kampaania on korraldatud ning kampaania ulatust ja mõju on mõõdetud ja hinnatud.
Väljundnäitaja	Eri keele- ja kultuuritaustaga inimestele suunatud programm sotsiaalvaldkonna erialadel tööle asumiseks	0	1	Programm on loodud.
Väljundnäitaja OPI 2.8–2.11	Sotsiaalvaldkonna spetsialistidele loodud täienduskoolituse moodulite arv	0	7	Loodavad täienduskoolituse moodulid on kaardistatud, moodulid on loodud ja vajaduse korral on koolitajad läbinud väljaõppe uute moodulite alusel koolitamiseks.
Väljundnäitaja OPI 2.12–2.15	Täienduskoolituse mooduli lõpetanud spetsialistide arv	0	1500	Koolituste sihtrühmad on välja valitud, piirkondlikud ja teemapõhised koolitus- ja kommunikatsiooniplaanid on koostatud (aasta kaupa), koolitused on korraldatud, koolitusel osalejatelt on tagasiside saadud. Andmeid koolitatute kohta eristatakse järgmiste tunnuste järgi: • sugu, • kas täienduskoolituse mooduli lõpetanud spetsialist on laste heaolu valdkonna või

- [6] Näitajate tüübid ja koodid vastavalt Šveitsi Arengu- ja Koostööameti ning riikliku koordineerimisüksuse vahel 31. mail 2024. a sõlmitud toetusmeetme lepingu lisa A punktile 4.3 „Logframe“

				sotsiaaltöö valdkonna spetsialist.
Väljundnäitaja OPI 2.16–2.19	Sotsiaalvaldkonna töötajate töökohapõhise tugisüsteemi loomine ja testimine	0	1	Vajadused kohalikul tasandil on kaardistatud, kohalikul tasandil on töökohapõhine tugisüsteem loodud ja seda on testitud.
Vahetu tulemuse näitaja (kohene) OCIM 2.1–2.3	Täienduskoolituse lõpetanud spetsialistide osakaal, kes on valmis kasutama omandatud teadmisi ja oskusi ka eri keele- ja kultuuritaustaga inimestega töötamisel	0	80% koolituse läbinuist	Koolitatavate ootuste küsitlemine enne koolitusi ja koolituste tagasiside küsitlused pärast koolitusi. Andmed esitatakse järgmiste tunnuste järgi: • sugu, • kas täienduskoolituse mooduli lõpetanud spetsialist on laste heaolu valdkonna või sotsiaaltöö valdkonna spetsialist.
Tulemusnäitaja (kesktase) OCIN 2.1–2.3	Täienduskoolituse lõpetanud spetsialistide osakaal, kes kasutavad omandatud teadmisi ja oskusi ka eri keele- ja kultuuritaustaga inimestega töötamisel		70% koolituse läbinuist	Koolitatute tagasiside küsitlused vähemalt 6 kuud peale koolituste läbiviimist; tööandjate küsitlused uurimaks, kas nad on märganud, et teenuste osutamine eri keele- ja kultuuritaustaga inimestele on paranenud. Andmed spetsialistide kohta esitatakse järgmiste tunnuste järgi: • sugu, • kas täienduskoolituse mooduli lõpetanud spetsialist on laste heaolu valdkonna või sotsiaaltöö valdkonna spetsialist.

5. Kulude abikõlblikkuse periood

Kulude abikõlblikkuse periood on 01.05.2024–31.05.2028.

6. Programmikomponendi tegevuste eelarve

		Summa	Osakaal
1	**Šveitsi toetus**	5 480 852,38	85%
2	**Riiklik kaasfinantseering**	967 209,24	15%
3	**Eelarve kokku**	6 448 061,62	100%

	Otsesed kulud	**6 026 225,82**
1	Tegevus 1: sotsiaalvaldkonna spetsialistide tasemeõppe ja kvalifikatsiooni kaasajastamine	2 622 140,19
2	Tegevus 2: koolitus- ja tugisüsteemi arendamine	3 404 085,63
	Kaudsed kulud	**421 835,80**
	KOKKU:	**6 448 061,62**

7. Kulude abikõlblikkuse üldpõhimõtted ja tingimused

7.1. Kulu on abikõlblik, kui see on kooskõlas koostööprogrammi määruse §-ga 8 ja muu riigisisese õigusega.

7.2. Kulude abikõlblikkuse üldpõhimõtted on järgmised:
7.2.1. Kulu on abikõlblik tegeliku kuluna. Tegelikuks kuluks loetakse kulu, mille aluseks olev töö on tehtud, kaup kätte saadud või teenus osutatud, kulu tasutud punktis 5.1 nimetatud perioodil ning mille tekkimine on tõendatud dokumendiga, muu hulgas arve, saatelehe, üleandmise-vastuvõtmise akti või sellesisulise kinnituse või osalejate registreerimislehega; töö- või teenistusülesannete eest makstava tasu puhul palgaarvestust tõendava väljavõtte või palgalehega.
7.2.2. Kui kaup on üle antud või teenus või töö on tehtud 2028. aasta mais, loetakse kulu abikõlblikkuse perioodil tekkinuks, kui arve on väljastatud hiljemalt 2028. aasta juunis ja tasutud 30 kalendripäeva jooksul pärast selle väljastamise kuupäeva.
7.2.3. Kulu on seotud TAT-s nimetatud tegevuste, tulemuste, eesmärgi ja eelarvega.
7.2.4. Kulu on proportsionaalne ja vajalik eesmärgi ja selle oodatud tulemuste saavutamiseks viisil, mis on kooskõlas säästliku ettevõtluse ja rahaliste vahendite tulemusliku kasutamise põhimõtetega.
7.2.5. Kulu on eristatav ja kontrollitav elluviija või partneri raamatupidamisdokumentides kajastatuna vastavalt Eestis kehtivatele raamatupidamisstandarditele ja üldtunnustatud raamatupidamispõhimõtetele.
7.2.6. Kulu on kooskõlas Euroopa Liidu ja Eesti õigusega ning vastab maksustamist ja sotsiaalvaldkonda käsitlevate õigusaktide nõuetele.
7.2.7. Muudesse riikidesse kui Bulgaaria, Horvaatia, Küpros, Tšehhi, Ungari, Leedu, Läti, Malta, Poola, Rumeenia, Slovakkia, Sloveenia ja Šveits välislähetuse kulu on abikõlblik vaid eelneval kokkuleppel Šveitsi toetuste bürooga. Kooskõlastamise korraldab programmikomponendi operaator (edaspidi *PKO*) programmioperaatori (edaspidi *PO*) kaudu elluviija ingliskeelse sooviavalduse alusel.

7.3. Partneri tehtud kulude abikõlblikkuse suhtes kehtivad samad reeglid nagu elluviija tehtud kulude suhtes.

Abikõlblikud kulud jagunevad otsesteks ja kaudseteks kuludeks.

7.4. Abikõlblikud otsesed kulud peavad olema ette nähtud TAT konkreetse aasta eelarves.

7.5. Abikõlblikud on järgmised otsesed kulud, mis on vajalikud TAT tegevuste elluviimiseks ja mis vastavad järgmistele tingimustele:
7.5.1. Hankimisel on järgitud Šveitsi regulatsiooni 7. peatükki, riigihangete seadust ja koostööprogrammi määruse §-s 9 sätestatud kohustusi.
7.5.2. Kulud on vajalikud, et edastada rahastajatele nende küsitud dokumentatsioon, sealhulgas tõlkekulud.
7.5.3. Tarbekaupade ja tarvikute kulud on eristatavad ja hõlmatud TAT tegevuste elluviimisega.
7.5.4. TAT tegevustes osaleva personali sõidu- ja majutuskulud ning päevarahad on otseselt seotud TAT tegevuste elluviimisega.

7.6. TAT tegevuste rakendamisega seotud personali kulud on abikõlblikud, kui vastavad funktsioonid või ülesanded on selleks tõendatult vajalikud ning need on ette nähtud TAT eelarves.

7.7. Otseseks personalikuluks loetakse kulu, mis on otseselt seotud tegevuse rakendamisega ja mille seost tegevusega on võimalik tõendada:

7.7.1 palk proportsionaalselt tegevuse heaks töötatud ajaga;
7.7.2 puhkusetasu vastavalt seaduses sätestatule;
7.7.3 teenistusest või töölt vabastamise, töölepingu või teenistussuhte lõpetamise ja muud seadusest tulenevad hüvitised proportsionaalselt punkti 7.7.1 kohase palgaga;
7.7.4 seadusest tulenevad maksud ja maksed punktides 7.7.1–7.7.3 nimetatud kuludelt;
7.7.5 seadusest tulenev lähetusega või töö- ja ametiülesande täitmisega seotud kulu;
7.7.6 koolituskulu;
7.7.7 töötaja ja ametniku tervisekontrolli kulu proportsionaalselt tegevuse heaks töötatud ajaga.

7.8. Otseseks personaliks loetakse töölepingu või ametniku ametisse nimetamise õigusakti alusel otseselt tegevuse heaks töötavad füüsilised isikud. Ka töövõtu- või käsunduslepingu alusel otseselt tegevuse heaks töötavad füüsilised isikud loetakse otseseks personaliks, millisel juhul loetakse personalikuluna abikõlblikuks proportsionaalselt tegevuse heaks kulunud ajaga teenuse või töö eest makstav tasu, mida maksustatakse kui palka, ning sellelt tasult makstav sotsiaalmaks ja töötuskindlustusmakse, kui erinevate teenuste eest makstavad tasud on eristatud.

7.9. Tegevuse kaudsed kulud on abikõlblikud ühtse määra ulatuses, mis on 7% otsestest kuludest.

7.10. Kaudsed kulud ei tohi hõlmata abikõlblikke otseseid kulusid.

7.11. Kaudsed kulud on punktis 1.1 nimetatud toetusmeetme lepingu lisas B „Toetusmeetme eelarve“ nimetatud üldkulud ja administreerimisega seotud kulud. Kaudseks kuluks loetakse järgmiste TAT elluviimise administreerimisega seotud tegevuste kulud:
7.11.1 raamatupidamine;
7.11.2 sekretäri- ja personalitöö;
7.11.3 juriidiline nõustamine;
7.11.4 vara haldamine;
7.11.5 infotehnoloogiline tugitegevus;
7.11.6 muu abistav töö;
7.11.7 riigihanke korraldamise ja ostumenetluse läbiviimise kulu.

7.12. Lisaks punktides 7.10 ja 7.11 nimetatud kuludele loetakse kaudseteks kuludeks järgmised üldkulud:
7.12.1 kontoritarvete ja -mööbli ostmise, rentimise, hooldus- ja remondikulu;
7.12.2 kulu sideteenustele;
7.12.3 infotehnoloogia kulu;
7.12.4 kommunaalkulu;
7.12.5 ruumi rendikulu;
7.12.6 valveteenuse kulu, välja arvatud valehäirete kulude katmine;
7.12.7 pangakonto avamise ja haldamise kulu ning makse ülekandetasu.

7.13. Abikõlbmatud on järgmised kulud:
7.13.1 võlaintress, võlateeninduskulu ja viivis;
7.13.2 finantstehingu tasu ja muud üksnes rahalised kulud;
7.13.3 kahjueraldis või eraldis võimaliku tulevase kohustuse katteks;
7.13.4 vahetuskursikahju, välja arvatud kahju, mis tuleneb Šveitsi partnerite kaasamisest;
7.13.5 maa soetamiseks kantud kulu;
7.13.6 käibemaks, mis on tagastatav, isegi kui elluviija või partner ise faktiliselt käibemaksu tagasi ei saa;
7.13.7 kulu, mis kaetakse muudest allikatest;
7.13.8 trahv, sunniraha, hüvitis või muud sellega seotud hüvitatavad summad, sealhulgas saamata jäänud kasum ja kohtuvaidluste kulu;
7.13.9 ülemäärane või ebamõistlik kulu.

8. Toetuse maksmise tingimused ja kord

8.1. Toetuse maksmise, maksmise peatamise ja maksmisest keeldumise üldtingimused on sätestatud koostööprogrammi määruse §-s 10.

8.2. Toetusest makse saamiseks vajalikud nii enda kui ka partnerite dokumendid ja tõendid esitab elluviija riiklikule koordineerimisüksusele perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 21 lõikes 3 nimetatud e-toetuse keskkonna kaudu. Nimetatud dokumendid esitatakse vähemalt üks kord kvartalis, kuid mitte tihedamini kui kord kuus.

8.3. Toetust makstakse tegelike kulude alusel, kui abikõlblik kulu on tehtud punktis 5 nimetatud perioodil ja see on tasutud hiljemalt punktis 7.2.2 nimetatud ajal. Kaudseid kulusid hüvitatakse elluviijatele ja partneritele lihtsustatud kuluna ühtse määra alusel, milleks on 7% toetatavate tegevuste otsestest kuludest.

8.4. Enne esimese makse saamist peab elluviija esitama riiklikule koordineerimisüksusele e-toetuse keskkonna kaudu:
8.4.1 väljavõtte raamatupidamise sise-eeskirjast või samaväärsest dokumendist, mille abil on võimalik veenduda, et otseseid kulusid eristatakse raamatupidamises muudest kuludest;
8.4.2 koopia hankekorrast või viite veebilehele, kus kord on avalikult kättesaadav;
8.4.3 allkirjaõigusliku isiku edasivolitatud õiguste korral volituse koopia.

8.5. Elluviija peab tõendama kantud kulusid, esitades talle edastatud arved või samaväärse tõendusjõuga raamatupidamisdokumendid ja kuludokumente toetavad lisadokumendid.
8.5.1 Riigiasutus ei pea esitama kulu tasumist tõendavaid dokumente. Avalik-õiguslik juriidiline isik ei pea esitama palga ja sellest tasutavate maksude ja maksete tasumist tõendavaid dokumente.

8.6. Riiklik koordineerimisüksus kontrollib kulude abikõlblikkust ja toetuse kasutamisega seotud kohustuste täitmist 20 tööpäeva jooksul makse saamiseks vajalike dokumentide ja tõendite esitamisest arvates. Põhjendatud juhtudel võib riiklik koordineerimisüksus nimetatud tähtaega pikendada.

8.7. Riiklik koordineerimisüksus võib toetuse väljamaksmise peatada või väljamaksmisest keelduda, kui:
8.7.1 kulu ei ole abikõlblik või kulu abikõlblikkus ei ole üheselt selge;
8.7.2 tagasinõutav summa ei ole lõplikult tagasi makstud;
8.7.3 võimaliku tagasinõudmise asjaolud on selgitamisel;
8.7.4 Šveits peatab maksed või keeldub maksete tegemisest Eestile.

8.8. Toetuse väljamaksest keeldutakse finantskorrektsiooni otsuse alusel.

8.9. Lõppmakse saamiseks esitatavad dokumendid esitab elluviija e-toetuse keskkonna kaudu hiljemalt 15. augustiks 2028.

9. Elluviija ja partneri kohustused

9.1. Elluviija peab:
9.1.1 lähtuma tegevuste rakendamisel käesolevast käskkirjast ning käskkirja punktis 1.1 nimetatud õigusaktidest ja dokumentidest;
9.1.2 täitma koostööprogrammi määruse § 5 lõikes 3 sätestatud elluviija ülesandeid;
9.1.3 viima ellu TAT tegevusi kehtestatud eelarve raamides ning vastutama nende tegevuste väljundite ja tulemuste saavutamise eest, samuti nende tõendamiseks vajalike andmete kogumise ja töötlemise eest;
9.1.4 andma PKO-le teavet TAT tegevuste, osalejate andmete, tulemuste ja näitajate saavutamise edenemise kohta toetusmeetme hüvitistaotluste ja aastaaruannete esitamiseks vastavalt punktis 11.2 sätestatud tähtaegadele;
9.1.5 esitama PKO-le TAT järgmiste eelarveaastate tegevuskavade kirjeldused ja eelarved kulukohtade kaupa kinnitamiseks iga aasta 15. novembriks;
9.1.6 esitama PKO-le tema nõudmisel TAT eelarve jagunemise aastate ja eelarveartiklite kaupa;
9.1.7 esitama riiklikule koordineerimisüksusele 2025. aasta maksete prognoosi hiljemalt koos esimese maksetaotlusega ja iga järgneva aasta maksete prognoosi jooksva aasta 10.

detsembriks ja kümne tööpäeva jooksul pärast eelarvemuudatuse kinnitamist. Maksete prognoos esitatakse e-toetuse keskkonnas;
9.1.8 esitama riiklikule koordineerimisüksusele maksete korrigeeritud prognoosi, kui makse erineb esitatud prognoosist rohkem kui 25% võrra;
9.1.9 kavandama ja viima ellu toetuse kasutamisega seotud teavitustegevusi, kasutama TAT üritustel ja loodud materjalidel koostööprogrammi jaoks loodud logo ning tagama ligipääsu kõikidele inimestele olenemata nende erivajadusest; korraldama teavitusüritusi ja muid vajalikke sündmusi läbimõeldult, tagades et nendel osalemine oleks minimaalse ökoloogilise jalajäljega ehk järgides Kliimaministeeriumi koostatud keskkonnahoidlike sündmuste juhendis esitatud minimaalseid nõudeid ja soovitusi[7];
9.1.10 tagama TAT-s kirjeldatud tegevuste elluviimiseks vajaliku kvalifikatsiooniga isikute olemasolu ja õiguslikud eeldused;
9.1.11 esitama PKO-le ja riiklikule koordineerimisüksusele õige ja täieliku teabe ning korrektsed dokumendid, et jälgida tegevuste elluviimist ning kokkulepitud väljundite ja tulemuste saavutamist kooskõlas kokkulepitud näitajate, lähtetasemete ja eesmärkidega, sealhulgas seire ja hindamiste käigus;
9.1.12 koguma ja töötlema andmeid aruannete jaoks, sealhulgas näitajate tõendamiseks, ja tagama osalejate korrektsete andmete olemasolu. Andmeid kogutakse ja töödeldakse kooskõlas isikuandmete kaitse seadusega;
9.1.13 osutama kontrolli, järelevalve, auditi või Šveitsi regulatsiooni artiklis 10.4 nimetatud hindamise tegijale igakülgset abi ning tagama juurdepääsu toetuse kasutamisega seotud teabele, dokumentidele, ruumidele, territooriumile ja seadmetele;
9.1.14 vastama riikliku koordineerimisüksuse, makseasutuse, PKO ja PO päringutele;
9.1.15 sõlmima vajaduse korral juriidilisest isikust partneriga lepingu tegevuste elluviimiseks, seirama partnerile määratud tegevuste elluviimist ning väljundite ja tulemuste saavutamist;
9.1.16 teavitama PKO-d, PO-d ja riiklikku koordineerimisüksust viivitamata tegevuste odavnemisest või kallinemisest ning toetuse kasutamisega seotud takistusest;
9.1.17 tagastama tagasimaksmisele kuuluva toetuse tähtajaks;
9.1.18 järgima Šveitsi regulatsiooni 7. peatükis, riigihangete seaduses ja koostööprogrammi määruse §-s 9 sätestatud hankimisega seotud kohustusi;
9.1.19 lähtuma toodete ja teenuste hankimisel keskkonnahoidlike riigihangete kohustuslikest kriteeriumitest;
9.1.20 edastama Šveitsi toetuste büroo nõudmisel vähemalt 25 tööpäeva enne TAT tegevuste hankemenetluse algust talle hankemenetluse pakkumisdokumentide asjakohaste osade (sh hanke tehniline kirjeldus ja lepingu kavand) ingliskeelse eksemplari edasiste vastuväidete puudumise tagamiseks ning vähemalt viis tööpäeva enne hanke avaldamist Šveitsi toetuste büroo koostatud vormil pakkumuse põhiteavet sisaldava ingliskeelse info pakkumuse väljakuulutamiseks Šveitsis;
9.1.21 võimaldama Šveitsi toetuste bürool või tema määratud kolmandal isikul osaleda vaatlejana hankemenetluste pakkumuste hindamise koosolekul ning edastama Šveitsi toetuste büroole tema nõudmisel hindamisaruande ja sõlmitud lepingu või nende osade ingliskeelse eksemplari hiljemalt 20 tööpäeva pärast sellekohase nõude saamist;
9.1.23 osalema vajaduse korral toetusmeetme juhtkomitee koosolekutel;
9.1.23 osalema PO moodustatud töörühma koosolekutel;
9.1.24 tegema PO eestvedamisel koostööd Šveitsi toetusmeetme partneriga;
9.1.25 säilitama toetuse kasutamisega seotud dokumente kümme aastat toetusmeetme lõppemisest arvates, kuid mitte kauem kui 3. detsembrini 2039. a.

9.2. Elluviija sisemine raamatupidamis- ja auditeerimiskord peab võimaldama toetusmeetme kohta deklareeritud kulude ja tulude otsest kooskõlastavat võrdlemist sellekohaste raamatupidamisaruannete ja tõendavate dokumentidega.

9.3. Partner täidab punktides 9.1.1, 9.1.9–9.1.14, 9.1.17–9.1.19 ja 9.1.24–9.1.25 nimetatud ülesandeid.

9.4. Elluviija ja partner tagavad, et tegevuste rakendamise ajal ja vähemalt viie aasta jooksul pärast TAT tegevuste lõppemist on toetusest rahastatud väljundite puhul täidetud järgmised

[7] https://ringmajandus.envir.ee/index.php/et/abimaterjalid/keskkonnahoidlike-sundmuste-korraldamine.

tingimused:
9.4.1 neid kasutatakse eesmärkide kohaselt;
9.4.2 nende sihipäraseks kasutamiseks eraldatakse piisavalt ressursse.

9.5. Ühtlasi on partner kohustatud:
9.5.1 esitama elluviija nõudmisel partneri organisatsiooni punktis 8.4 nimetatud dokumendid;
9.5.2 esitama elluviijale enda eelarveaastate eelarved kulukohtade kaupa iga aasta 31. oktoobriks;
9.5.3 esitama elluviija antud tähtajaks järgneva eelarveaasta TAT kulude planeerimiseks prognoosi ja jooksva eelarveaasta prognoosi parandused või muudatusettepanekud lähtuvalt elluviija või partneri vajadusest;
9.5.4 esitama elluviijale maksetaotluse tasutud kuludokumentide alusel hiljemalt iga kvartali 12. kuupäevaks või vastavalt elluviija nõudele riiklikule koordineerimisüksusele viis tööpäeva enne elluviija maksetaotluse esitamise tähtaega;
9.5.5 esitama elluviijale esimeses maksetaotluses esitatud kuludega ning edaspidi riikliku koordineerimisüksuse poolt saadetud valimiridade põhjal kaasnevad lisadokumendid (sh hankedokumendid, memod, osalejate nimekirjad, päevakavad) ja andma vajaduse korral täiendavaid selgitusi;
9.5.6 kooskõlastama elluviijaga TAT eelarvest rahastatavate riigihangete sisuliste tegevuste vastavuse enne riigihanke tegemist ning riigihanke menetluste läbiviimisel kasutama vajaduse korral Riigi Tugiteenuste Keskuse hankemenetluste eelnõustamise teenust;
9.5.7 esitama elluviijale oma tegevuste edenemise info rahastajatele esitatava hüvitistaotluse tarbeks iga aasta 10. jaanuariks ja 10. juuliks vastavalt 31. detsembri ja 30. juuni seisuga ning oma tegevuste edenemise info toetusmeetme aastaaruande tarbeks iga aasta 10. jaanuariks;
9.5.7.1 info rahastajatele esitatava viimase hüvitistaotluse tarbeks ja tulemuste saavutamise info lõpparuande tarbeks tuleb elluviijale esitada 31. maiks 2028;
9.5.8 maksma elluviijale tagasi toetuse summas, mis on märgitud riikliku koordineerimisüksuse tehtud finantskorrektsiooni otsuses partneri kulude kohta.

10. Elluviija ja partneri õigused

10.1. Elluviijal ja partneril on õigus saada PKO-lt ja riiklikult koordineerimisüksuselt infot ja nõuandeid, mis on seotud õigusaktides sätestatud nõuete ja elluviija kohustustega.

10.2. Elluviijal on õigus esitada TAT muutmise taotlus, kui TAT tegevuste käik seda nõuab.

10.3. Elluviijal on ärakuulamisõigus, oma seisukohtade, argumentide ja tõendite esitamise ning puuduste kõrvaldamise õigus enne:
10.3.1 ettekirjutuse tegemist elluviija suhtes;
10.3.2 taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamist või muutmist;
10.3.3 finantskorrektsiooni otsuse tegemist elluviija suhtes.

10.4. Partneril on õigus teha elluviijale ettepanek TAT muutmise taotluse esitamiseks.

11. Aruandlus

11.1. Elluviija tagab korrektsete tegevustes osalejate andmete olemasolu iga poolaasta lõpu seisuga.

11.2. Elluviija esitab PO loodud ühistöö e-keskkonna platvormi kaudu TAT tegevuste edenemise sisendinfo rahastajatele esitatava hüvitistaotluse tarbeks iga aasta 15. jaanuariks ja 15. juuliks vastavalt 31. detsembri ja 30. juuni seisuga ning TAT tegevuste edenemise sisendinfo toetusmeetme aastaaruande tarbeks iga aasta 15. jaanuariks.

11.3. PKO kontrollib viie tööpäeva jooksul hüvitistaotluse või aastaaruande sisendinfo laekumisest arvates, kas aruande sisendinfo on vormikohane ja nõuetekohaselt täidetud.

11.4. PKO ja PO annavad esitatud sisendinfo kohta tagasisidet ning puuduste esinemise korral

esitavad parandus- ja täiendusettepanekud. Elluviija on kohustatud ülevaadet täiendama või parandama etteantud tähtaja jooksul.

11.5. Elluviija esitab TAT tulemuste saavutamise sisendinfo toetusmeetme lõpparuande tarbeks PO loodud ühistöö e-keskkonna platvormi kaudu hiljemalt 15. juuniks 2028.

11.6. PKO kontrollib viie tööpäeva jooksul lõpparuande sisendinfo laekumisest, kas aruande sisendinfo on vormikohane ja nõuetekohaselt täidetud.

11.7. Kui lõpparuande sisendinfos esineb puudusi, annab PKO elluviijale vähemalt viis tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks.

12. TAT muutmine

12.1. TAT, sealhulgas programmikomponendi tegevuse, eelarve ja näitajate muutmisel lähtutakse Šveitsi regulatsiooni artiklist 4.12, toetusmeetme lepingust ja toetusmeetme rakendamise lepingust.

12.2. Kui ilmneb vajadus tegevust, eelarvet või näitajaid muuta, riiklik koordineerimisüksus on teinud finantskorrektsiooni otsuse või ilmneb muid asjaolusid, mis mõjutavad tegevuse elluviimist, esitab elluviija PKO-le tegevuste rakendamise tingimuste käskkirja muutmise taotluse kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

12.3. PKO vaatab taotluse läbi kümne tööpäeva jooksul taotluse kättesaamisest arvates. Puuduste esinemise korral annab PKO elluviijale mõistliku tähtaja puuduste kõrvaldamiseks.

12.4. Kui PKO on muudatusega nõus, edastab ta taotluse arvamuse avaldamiseks PO-le, riiklikule koordineerimisüksusele ja Rahandusministeeriumile, kellel on õigus teha muudatuste kohta omapoolseid ettepanekuid. Esitatavate ettepanekute tähtaeg kooskõlastatakse PKO-ga lähtuvalt muudatuste sisust ja ulatusest.
12.4.1. TAT muutmine kooskõlastatakse koostööprogrammi määruse §-s 7 sätestatud korras.
12.4.2. PO korraldab muudatuse menetluse, lähtudes Šveitsi regulatsiooni artiklist 4.12, toetusmeetme lepingust ja toetusmeetme rakendamise lepingust.

12.5. TAT muutmist ei saa taotleda sagedamini kui üks kord kuue kuu jooksul, välja arvatud juhul, kui on olemas PO ja riikliku koordineerimisüksuse nõusolek.

12.6. PKO-l on õigus iseseisvalt algatada TAT muutmine, teavitades sellest elluviijat ette mõistliku aja jooksul. PKO algatab TAT muutmise, kui selgub, et muudatuse tegemine on vajalik toetusmeetme, programmikomponendi või tegevuse edukaks elluviimiseks või kui elluviijal ei ole võimalik toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel jätkata. Kui tegevuste rakendamisel on kalendriaasta lõpu seisuga tekkinud eelarveliste vahendite jääk, on PKO-l õigus vähendada programmikomponendi kogueelarvet kalendriaasta kasutamata jäänud eelarve summa ulatuses.

12.7. TAT muutmiseks punkti 12.1 tähenduses ei loeta:
12.7.1 punktis 9.1.5 nimetatud järgmiste eelarveaastate eelarve kulukohtade kaupa esitamist ja muutmist, tingimusel et TAT tegevuste ja kogutoetuse summa ei muutu;
12.7.2 eelarves näidatud toetuse muutumist aastati, tingimusel et TAT tegevuste ja kogutoetuse summa ei muutu.

12.8. PKO vaatab punkti 12.7 kohase muudatustaotluse läbi kümne tööpäeva jooksul ning puuduste mitteesinemise korral esitab PKO eelarve ministrile kinnitamiseks.

12.9. Punkti 12.7 kohases muudatustaotluses puuduste esinemise korral annab PKO elluviijale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. Eelarve menetlemise tähtaega võib pikendada puuduste kõrvaldamiseks ettenähtud tähtaja võrra.

12.10. Eelnevalt PKO-ga kirjalikult kooskõlastades ei ole vaja konkreetse aasta eelarvet muuta

tingimusel, et TAT tegevuste ja kogutoetuse summa ei muutu ja kui kinnitatud eelarve kulupeatükke ei muudeta aastate vahel ühe kalendriaasta jooksul kumulatiivselt rohkem kui 15%.

12.11. Pärast punktis 12.7 nimetatud muudatuste kooskõlastamist esitab elluviija viie tööpäeva jooksul muudetud eelarve koos PKO kooskõlastusega riiklikule koordineerimisüksusele.

13. Finantskorrektsiooni tegemise ja toetuse tagastamise alused ja kord

13.1. Finantskorrektsioone teeb riiklik koordineerimisüksus koostööprogrammi määruse § 12 kohaselt.

13.2. Elluviija peab maksma tagasi finantskorrektsiooni otsuses nimetatud tagasimaksmisele kuuluva toetuse 60 kalendripäeva jooksul otsuse kehtima hakkamise päevast arvates.
13.2.1. Kui finantskorrektsiooni otsus on tehtud partneri tegevusest tulenevalt, on partner kohustatud elluviijale tagastama finantskorrektsiooni otsuses nimetatud tagasimaksmisele kuuluva toetuse 60 kalendripäeva jooksul otsuse kehtima hakkamise päevast arvates.

13.3. Tagasimaksmisele kuuluva toetuse võib tasaarveldada sama TAT raames väljamaksmisele kuuluva toetusega.

14. Vaidluste lahendamine

PKO või riikliku koordineerimisüksuse otsust või toimingut on võimalik vaidlustada vaidemenetluse raames haldusmenetluse seaduses või halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud kaebuse esitamisele sätestatud tingimustel ja korras. Valitsusasutustevahelised vaidlused lahendatakse Vabariigi Valitsuse seaduse §-s 101 sätestatud korras.

Lisa: TAT eelarve